

50ο Συνέδριο IFLA στο Ναϊρόμπι (19-25 Αυγούστου '84)

Σκοπός του άρθρου αυτού είναι να παρουσιάσει σε γενικές γραμμές τα κυριότερα σημεία των θεμάτων που απασχόλησαν το 50ο Συνέδριο της IFLA στο Ναϊρόμπι της Κένυα τον Αύγουστο του 1984.

Να ενημερώσει για τις τρέχουσες ανάγκες και τα προβλήματα που πρέπει να αντιμετωπίσουν σταδιακά σήμερα οι Βιβλιοθήκες και Υπηρεσίες Πληροφόρησης ιδιαίτερα στις περιοχές όπου αναπτύσσονται και που καλούνται να βασίσουν αυτή τους την ανάπτυξη στα πληροφοριακά τους συστήματα.

Για το σκοπό αυτό κρίθηκε χρήσιμο να χρησιμοποιηθούν περιληπτικά, οι αποφάσεις όχι μόνο από το Συνέδριο των Επαγγελματιών ομάδων της IFLA αλλά και από το προ- Συνεδριακό Σεμινάριο σε βασική εκπαίδευση για Βιβλιοθηκονομία, όπως ακολουθούν:

Α' Αποφάσεις από το προ - Συνεδριακό Σεμινάριο:

1. Προφορικές παραδόσεις

Επιβεβαιώνεται και πάλι ο σοβαρός ρόλος των προφορικών παραδόσεων στην πολιτιστική ανάπτυξη ενός έθνους. Για το σκοπό αυτό επείγονται οι βιβλιοθηκάριοι να:

α) υποστηρίξουν τη συλλογή και αρχειοθέτηση της προφορικής παράδοσης, την ίδρυση σχετικών κέντρων και τη χρήση όλων των μέτρων συμπεριλαμβανομένων και των φιλμς.

β) συνδέσουν την ανάπτυξη προγραμμάτων με την προφορική παράδοση και δώσουν καινούργια έμφαση στις αφηγήσεις.

γ) εξασφαλίσουν ότι τα τμήματα εκπαίδευσης και επιμόρφωσης για βιβλιοθηκάρους, τους παρέχουν τις αναγκαίες γνώσεις και ικανότητες ώστε να παίξουν με πληρότητα το ρόλο τους στην προώθηση της προφορικής παράδοσης.

2. Τέλη εισαγωγής

Επείγονται όλες οι Κυβερνήσεις να συμμορφώνονται στο πνεύμα και στο γράμμα της Συμφωνίας της Φλωρεντίας και του Πρωτοκόλλου της Ναϊρόμπι και η Unesco να επιθεωρήσει την τήρηση των Συμφωνιών.

3. Εθνικός προγραμματισμός και Συντονισμός

Όλες οι χώρες επείγονται να ιδρύσουν Εθνικά Συμβούλια για θέματα Βιβλιοθηκών και υπηρεσιών Πληροφόρησης για να συντονιστούν οι υπηρεσίες και τα προγράμματα και η Unesco να προσδιορίσει κατά πόσο οι Κυβερνήσεις ακολουθούν τις οδηγίες της.

4. Αγροτικά προγράμματα

Η IFLA πρέπει να αναζητήσει πόρους για να:

α) ξεκινήσει ένα πρόγραμμα - οδηγό για τη δημιουργία Βιβλιοθηκών και Κέντρων Πληροφόρησης στις αγροτικές κοινότητες.

β) εξετάσει τις βιβλιοθήκες δυαδικής χρήσης, τα χαρακτηριστικά και τις

Βιβλιοθήκες και Υπηρεσίες Πληροφόρησης. Βάση για Εθνική Ανάπτυξη

συνθήκες επιτυχίας.

γ) προάγει σπουδές για τις ανάγκες των χρηστών, ειδικά των αγροτικών περιοχών.

5. Επιμόρφωση και εκπαίδευση

Όλες οι χώρες πρέπει να δημιουργήσουν ευέλικτα ενημερωτικά - επιμορφωτικά προγράμματα με το σκοπό να δραστηριοποιήσουν ολόκληρο το ανθρώπινο δυναμικό. Γι' αυτό πρέπει η IFLA να αναζητήσει πόρους για να:

α) προαγάγει τη συγγραφή και προσαρμογή των διδακτικών βιβλίων για την επιστήμη της Βιβλιοθηκονομίας και Πληροφόρησης στις ανάγκες των χωρών που αναπτύσσονται.

β) αξιολογήσει κριτικά τα υπάρχοντα επιμορφωτικά τμήματα αποσκοπώντας σε κάθε δυνατή εναρμόνισή τους.

Επιπρόσθετα πρέπει να εξασφαλίσουν πόροι για να:

α) κατασκευαστεί ένα υπόδειγμα σχεδιασμένο να διασφαλίσει ότι όλοι οι επαγγελματίες Βιβλιοθηκάριοι αποκτούν βασικές ικανότητες διδασκαλίας.

β) προσδιορίσει τα στοιχεία ενός

κοινού προγράμματος μαθημάτων για την εκπαίδευση των Βιβλιοθηκάρων.

γ) εξετάσει τη σκοπιμότητα να ιδρυθεί σε εθνικό επίπεδο μια βάση δεδομένων με το ανθρώπινο δυναμικό και τις ικανότητες τις σχετικές με την ανάπτυξη των υπηρεσιών της Βιβλιοθήκης και Πληροφόρησης.

δ) μελετήσει τους αποτελεσματικότερους τρόπους που θα κάνουν όσους διδάσκουν στις Σχολές Βιβλιοθηκονομίας να βρίσκονται σε επαφή με την πρακτική στη Βιβλιοθηκονομία.

ε) ιδρύσει διανταλλακτικά προγράμματα οδηγούς για όσους διδάσκουν στις σχολές Βιβλιοθηκονομίας και Πληροφόρησης και για τους σπουδαστές στις χώρες που αναπτύσσονται.

στ) ερευνήσουν τη σκοπιμότητα να ιδρυθούν συναρμοσμένα ερευνητικά προγράμματα μεταξύ των σχολών της Βιβλιοθηκονομίας και της επιστήμης της Πληροφόρησης.

ζ) αναζωπυρώσει το Διεθνές Συνέδριο των Αφρικανικών Σχολών Βιβλιοθηκονομίας και Πληροφόρησης.

6. Σχεδιασμός υπηρεσιών

Εάν οι δομές του προσωπικού και οι σκοποί των υπηρεσιών είναι κατάλληλα σχεδιασμένα, τότε μόνο το προσωπικό θα μπορέσει να πραγματοποιήσει πλήρως τις δυνατότητές του. Συνιστάται οι Κυβερνήσεις να προβούν στα αναγκαία νομοθετικά και διοικητικά βήματα για να ιδρύσουν κοινές δομές για το προσωπικό όλων των βιβλιοθηκών και να επιβεβαιώσουν ότι το προσωπικό μπορεί να εξελιχθεί, όποτε ζητηθεί.

7. Σχολικοί Βιβλιοθηκάριοι

Με δεδομένη τη συμβολή που οι σχολικές Βιβλιοθήκες μπορούν να προσφέρουν στην ανάπτυξη ενός πληροφορημένου και εκπαιδευμένου κοινού και στη θεμελίωση της δια βίου μάθησης, επείγονται οι Κυβερνήσεις να κάνουν όλα τα αναγκαία βήματα για να εξασφαλίσουν την πρόβλεψη επαρκών βιβλιοθηκών σ' όλα τα Σχολεία. Συνιστάται ακόμα να ερευνηθεί από την IFLA η δυνατότητα.

1. Παραγωγής βασικών διδακτικών βιβλίων Βιβλιοθηκονομίας.

2. Επιμόρφωσης υποδειγματικών τμημάτων διδασκαλίας για:

α) επιμόρφωση διδασκάλων στις βασικές βιβλιοθηκονομικές ικανότητες και

β) εκπαίδευση διδασκάλων άξιων για Βιβλιοθήκες και πληροφόρηση.

8. Οι ανάπηροι

Με βάση ότι ο ρόλος των λαϊκών Βιβλιοθηκών είναι να είναι προσιτές σ' όλους, επείγονται οι υπεύθυνες υπηρεσίες και βιβλιοθηκάριοι να προβούν σ' όλες τις απαραίτητες ενέργειες για να εξασφαλίσουν την πρόβλεψη των κατάλληλων υλικών και υπηρεσιών για το κοινό των αναπήρων όλων των ειδών.

9. Μελλοντικά Σεμινάρια

Συνιστάται να αναζητήσει η IFLA τους αναγκαίους πόρους ώστε το Σεμινάριο να επαναληφθεί μετά 5 χρόνια αποσκοπώντας ειδικά στην πρόοδο και την προαγωγή των ιδεών. Επιπρόσθετα - και με βάση την ομοιότητα στη φύση των προβλημάτων που υπάρχουν στις χώρες που αναπτύσσονται και στις πολύ διαφορετικές εμπειρίες αυτών των χωρών - συνιστάται τα μελλοντικά σεμινάρια να έχουν μια ισορροπημένη αντιπροσώπευση απ' όλα τα κράτη του κόσμου και τα περιεχόμενα των σεμιναρίων - όταν είναι δυνατόν - να είναι στενά στηριγμένα σε συγκεκριμένες καταστάσεις.

Β' Αποφάσεις από τις Επαγγελματικές ομάδες της IFLA που πάρθηκαν στα διάφορα τμήματα της. Συγκεκριμένα:

1. Τμήμα Βιβλιογραφίας

Αναγγέλεται η έκδοση: Ανακοινώσεις της IFLA, 1983 συνίσταται:

α. Να αναθέσει η IFLA στο τμήμα βιβλιογραφίας να αναλάβει να δημιουργήσει ένα Index στις ανακοινώσεις καθώς και ένα θεματικό index για κάθε ετήσιο τόμο.

β. να προετοιμαστεί μια πλήρης τρέχουσα ετήσια βιβλιογραφία όλων των ντοκουμέντων της IFLA.

2. Τμήμα βιβλιοθηκών Κοινοβουλίου

Αναγνωρίζοντας τη σπουδαιότητα της έγκαιρης και ακριβούς πληροφόρησης στη λήψη αποφάσεων σ' όλες τις χώρες και επειδή αυτές οι αποφάσεις παίρνονται από αυτούς που κά-

νουν την πολιτική στο υψηλότερο επίπεδο των κοινοβουλίων συνίσταται ώστε όλες οι χώρες να σπεύσουν μέσα από την Διακοινοβουλευτική Ένωση και τα άλλα συναφή σώματα να διασφαλίσουν την πρόσβαση σ' όλους τους κοινοβουλευτικούς με αποτελεσματικές υπηρεσίες βιβλιοθήκες και έρευνας, με επαρκές επαγγελματικό προσωπικό και πηγές.

3. Τμήμα διοίκησης και τεχνολογίας

Αποφασίζεται να συμπεριληφθεί στο πρότυπο πακέτο για μικροϋπολογιστές που η Unesco πρόκειται να προαγάγει και που θα χρησιμοποιηθεί στις βιβλιοθήκες των χωρών που αναπτύσσονται, ένα στατιστικό πρόγραμμα ή πακέτο που θα επιτρέψει τη συλλογή συγκριτικών στατιστικών στοιχείων, ενώ η IFLA να συμμετέχει στην ανάπτυξη των παραμέτρων του πακέττου.

4. Τμήμα εκπαίδευσης και έρευνας

α) Επείγεται η IFLA μαζί με FID/ET να βοηθήσουν να γίνει ένα Σεμινάριο σε προγράμματα βιβλιοθηκοοικονομικής εκπαίδευσης στις χώρες που αναπτύσσονται με ειδική αναφορά στην Ασία το 1986 στη Μανίλα.

β) Το Συντονιστικό Συμβούλιο συνιστά ώστε, σε πρόσκληση της Unesco, το τμήμα των Σχολών Βιβλιοθηκονομίας και Επιμόρφωσης να ετοιμάσει ένα εκτεταμένο διεθνή οδηγό εκπαιδευτικών προγραμμάτων στα πεδία της πληροφόρησης.

5. Τμήμα Σχολών Βιβλιοθηκονομίας και Επιμόρφωσης

α. Υποστηρίζει εγκάρδια να γίνει το Διεθνές Συνέδριο Διαρκούς Εκπαίδευσης για τα επαγγέλματα της Βιβλιοθηκονομίας και της Επιστήμης της Πληροφόρησης στο Palos Hills, Illinois, USA, 14-16 Αυγ. 1985 κάτω από την αιγίδα του τμήματος Σχολών Βιβλιοθηκονομίας και Επιμόρφωσης της IFLA και της American Library Association.

β. Συνιστάται να διενεργηθεί ένα Συνέδριο στο Μαρόκο τον Δεκέμβρη 1985 με πόρους που θα εξευρεθούν από την IFLA και θα συμπεριλαμβάνει 40 περίπου συμμετοχές από τις Σχολές του Αραβικού Κόσμου και από τη Διαρκή Επιτροπή του Τμήματος Σχολών Βιβλιοθηκονομίας της IFLA.

γ. Συνιστάται να γίνει ένα Σεμινάριο στην εκπαίδευση και έρευνα στο θέμα «Βιβλιοθηκονομία και Πληροφόρηση

στον αιώνα της πληροφόρησης: μέσα εφαρμογών της σύγχρονης τεχνολογίας και διοίκησης» στο Βεϊτζινγκ, στην Κίνα, μετά το Συνέδριο της IFLA στο Τόκιο το 1986, κάτω από τις αιγίδες της Ένωσης Βιβλιοθηκονομίας της Κίνας και του τμήματος Σχολών Βιβλιοθηκονομίας και Επιμόρφωσης της IFLA, με 20 περίπου συμμετοχές από την Κίνα και 20 από το εξωτερικό, με πόρους που θα αναζητηθούν.

6. Τμήμα θεωρίας και Έρευνας

α. Η διαρκής Επιτροπή συνιστά να:

- διασφαλιστεί ότι όλα τα ερευνητικά projects αναφέρονται στην τρέχουσα έρευνα με συνέχεια και σύμφωνα με τους διεθνείς οργανισμούς.
- προαχθεί η τρέχουσα έρευνα στις Σχολές Βιβλιοθηκονομίας και στα άλλα επαγγελματικά ιδρύματα, ειδικά στις χώρες που αναπτύσσονται.

β. Η ομάδα εργασίας για τη μελέτη των χρηστών δημιουργημένη με τη συνεργασία του τμήματος Λαϊκών Βιβλιοθηκών και του τμήματος θεωρίας και έρευνας της Βιβλιοθηκονομίας παρέδωσε στην Unesco σχετική έκθεση.

Η Διαρκής Επιτροπή του Τμήματος Θεωρίας και Έρευνας της Βιβλιοθηκονομίας, με το σκοπό να δημιουργήσει ένα γενικό πρότυπο σχετικό με τη μέτρηση της χρήσης και της μη χρήσης της Βιβλιοθήκης, συνιστά στο Επαγγελματικό Συμβούλιο της IFLA να δημοσιευθεί το σχετικό report στη σειρά «IFLA professional reports».

β. Η ομάδα εργασίας για τη μελέτη των χρηστών δημιουργημένη με τη συνεργασία του τμήματος Λαϊκών Βιβλιοθηκών και του τμήματος θεωρίας και έρευνας της Βιβλιοθηκονομίας παρέδωσε στην Unesco σχετική έκθεση.

7. Στρογγυλό τραπέζι των εκδοτών και των εκδοτών Περιοδικών Βιβλιοθηκονομίας

Προτείνεται να οργανωθεί ένα Μετα - Συνεδριακό Σεμινάριο δυόμισυ ημερών για τους εκδότες, σε συζύγια με το Συνέδριο της IFLA στο Σικάγο το 1985. Θα είναι η ευκαιρία να συμπληρωθούν οδηγίες για νέους εκδότες και θα ερευνηθούν οι τρόποι με τους οποίους οι επαγγελματικές δημοσιεύσεις θα παίξουν σπουδαιότερο ρόλο στην προαγωγή των προγραμμάτων κορμού της IFLA.

Τεκμαίρεται πως κύριος σκοπός του Συνεδρίου ήταν να υπογραμμιστεί το πόσο απαραίτητες είναι οι υπηρεσίες Βιβλιοθηκών και Πληροφόρησης στην Εθνική ανάπτυξη. Ιδιαίτερα για τις χώρες που αναπτύσσονται υπάρχει ανάγκη να κατασταλεί η αγραμματοσύ-

νη, να γίνει πρόβλεψη για εκπαιδευμένο ανθρώπινο δυναμικό για τις υπηρεσίες Βιβλιοθηκών και Πληροφόρησης, να αναπτυχθούν τα συστήματα και οι υπηρεσίες των Βιβλιοθηκών και Πληροφόρησης σε τοπικό και Εθνικό Επίπεδο. Επσημαίνεται η ανάγκη για συνεργασία, προγραμματισμό και συντονισμό σε όλα τα επίπεδα και στο διεθνή χώρο. Ακόμα και η ανάγκη για την εξεύρεση των απαραίτητων σχετικών πόρων.

Φαίνεται πως κύριο μέλημα για τις αναπτυσσόμενες χώρες είναι η επιμονή για πρόβλεψη εγχώριας παραγωγής πληροφόρησης - παράλληλα με την εισαγόμενη - απαραίτητη για την εθνική ανάπτυξη και διεθνή επικοινωνία.

Ιωάννα Πολυδώρου

Η συν. Ι. Πολυδώρου εργάζεται στη βιβλιοθήκη της ΑΣΟΕΕ